

Kommentarer på:

Flerårsplan för fisket i Östersjön

Att införa en flerartsförvaltning av fisket i Östersjön är ett viktigt steg i rätt riktning. Men den föreslagna förvaltningsplanen överensstämmer inte helt med ekosystemansatsen som anges i EU:s gemensamma fiskeripolitik (CFP).

Ingen tydlig målsättning

Målet om maximalt hållbart uttag, MSY, för torsk, sill och skarpsill, så som anges i planen, är otillräckligt. En funktionell flerartsförvaltning kräver också beslut om vad som ska prioriteras: MSY för alla arter tillsammans eller på artspecifik nivå? Och MSY i vikt (biomassa) eller i värde?

Eftersom de olika arterna interagerar i så hög grad kan fångsterna inte maximeras hållbart för alla arter samtidigt. Frånvaron av specifika mål för förvaltningen är särskilt olycklig för Östersjön, som är ett artfattigt hav i vilket samspillet mellan arterna är avgörande för hela ekosystemet.

Torsk i fokus

Den fleråriga planen måste ta mycket större hänsyn till de olika arternas olika ekologiska roller och funktioner. Torskbeståndens återhämtning måste ges högsta priori-

REKOMMENDATIONER

- Specificera förvaltningsplanens mål för MSY.
- Prioritera torskbeståndens återhämtning.
- Sätt F-värden för torsk först, och därefter för sill och skarpsill.
- Ta större hänsyn till variationer i ekosystemfunktioner och miljöfaktorer.
- Inkludera ICES kommande uppskattningar av Fmsy för Östersjöns torskbestånd i det slutliga beslutet.
- Utveckla och i planen inkludera en tydlig beskrivning för processen att anta och tolka vetenskapliga råd om t ex intervall för Fmsy och mål för nivåer för Bmsy.
- Tillåt justeringar av de i planen fastslagna Fmsy-intervaller och Bmsy-nivåer utifrån förändringar i ekosystemet och / eller reviderade vetenskapliga råd.
- Inkludera storleks- och åldersfördelning i referenspunkterna för bevarandet av berörda bestånd.
- Etablera den vägledande principen att kvoter aldrig bör överstiga median/genomsnittlig Fmsy.

tet. Fiskedödligheten (F) bör fastställas för torskbestånden först, och därefter för de andra arterna.

Det faktum att torsken spelar en nyckelroll i Östersjöns ekosystem bekräftas av historiska data, särskilt när det gäller det östra torskbeståndet. Starka variationer i populationsstorlek har resulterat i tydliga regimskiften och ekologiska kaskadeffekter i hela Östersjöns ekosystem.

Anpassning till miljövariationer

En flerårig förvaltningsplan för Östersjön måste även ta större hänsyn till miljöfaktorer. Det nuvarande förslaget saknar mekanismer för att reagera på stora och plötsliga förändringar i det marina ekosystemet. Det extremt lång-

samma vattenutbytet, i kombination med mångårig mänsklig påverkan i form av övergödning och överfiske gör Östersjön extra känsligt. Salthalt, temperatur och syretillgång har stor inverkan på bestånden produktivitet.

Historien visar också att stora miljövariationer förekommer naturligt i Östersjön och att de ofta är mer kraftfulla jämfört med många andra marina miljöer. Processen med att fastställa kvoter måste därför ha en inbyggd beredskap för stora variationer i rekrytering och tillväxt, samt verka för ett långsiktigt bevarande av bestånd och ekosystemfunktioner.

Nivåer över Bmsy

De starka ekologiska kopplingarna mellan torsk, sill och skarpsill gör det omöjligt att uppnå Bmsy (den lekbiomassa som ger MSY) för alla bestånd samtidigt - såvida inte bestånden hanteras på nivåer över Bmsy. Nivåer av Bmsy bör också anges i artikel 5 i planen, i enlighet med de mål för Bmsy som anges i den gemensamma fiskeripolitiken.

God vetenskaplig grund

Det östra torskbeståndet består i dag till stor del av små och magra individer, och det råder för närvarande en extraordinär osäkerhet kring status och utveckling av beståndet. Förslaget i den nya planen om att öka F från 0,3 till 0,41 - 0,51 vilar därför på mycket osäker vetenskaplig grund.

Under våren förväntas ICES presentera uppdaterade beräkningar av Fmsy för östra torskbeståndet. Dessa uppskattningar bör tas i beaktande innan den nya förvaltningsplanen beslutas. Följaktligen bör arbetet med att färdigställa planen invänta kommande och reviderade vetenskapliga råd.

Inga hänvisningar till ålder och storlek

Enligt havsmiljödirektivet, MSFD, är de naturliga storleks- och åldersfördelningarna i de kommersiella fiskbestånden viktiga indikatorer för att uppnå god ekologisk status för den marina miljön. Tyvärr saknas dessa aspekter i det nuvarande förslaget. Detta är särskilt oroande med tanke på de nuvarande dåliga förhållandena för speciellt det östra torskbeståndet men även för skarpsillen och flera av och sillbestånden.

God status för plattfisken

I förslaget erkänns de potentiella problemen med bifångs-

BAKGRUND

Stockholms universitets Östersjöcentrum har lämnat remissynpunkter på Landsbygdsdepartementets remiss:

Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om upprättande av en flerårig plan för bestånden torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som utnyttjar dessa bestånden, om ändring av rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1098/2007.

Från Stockholms universitets Östersjöcentrum och Baltic Eye har Gustaf Almqvist, Maciej Tomczak, och Tina Elfving bidragit. Ytterligare bidrag kom från Olle Hjerne vid institutionen för ekologi, miljö och botanik.

Denna policy brief från Baltic Eye bygger på de inlämnade remissynpunkterna till Landsbygdsdepartementet.

ter av plattfisk i framför allt torskfisket. Detta initiativ bör stödjas genom hela beslutsprocessen för att säkerställa en god status för Östersjöns bestånd av plattfisk.

En mer adaptiv plan

Den fleråriga förvaltningsplanen måste bli mer adaptiv när det gäller ekosystemförändringar. Den bör ha en tydlig metodik för hur reviderade vetenskapliga rekommendationer ska hanteras, i enlighet med avtalet som nåddes i den EU-interinstitutionella arbetsgruppen för etablerande av fleråriga förvaltningsplaner (2014). I avtalet förespråkades (enligt en fri översättning): »en översyn av exploatering och av referenspunkter för beståndens bevarande utifrån återkommande benchmarking genomförd av ICES» (Bilaga 2, punkt 9).

Artikel 9 i förvaltningsplanen bör klargöra att Fmsy varierar och att målen för nivåer av biomassa ska kunna justeras utifrån förändringar i ekosystemet och / eller reviderade vetenskapliga råd från ICES. Det bör också klargöras hur dessa justeringar ska beslutas på regional nivå, genom kommissionens »delegerade akter» och i enlighet med regionaliseringsprincipen i CFP.

Kommissionens roll att bedöma regionala förvaltningsbeslut och försäkra att de uppfyller nuvarande EU-regler och lagstiftning bör också anges i planen.

KONTAKT

Gustaf Almqvist
forskare, fiskeripolitik, Baltic Eye
08-16 36 36, gustaf.almqvist@su.se

Maciej Tomczak
forskare, ekosystembaserat fiske, Baltic Eye
073-460 49 12, maciej.tomczak@su.se

Tina Elfving
föreståndare, Stockholms universitets Östersjöcentrum
tina.elfwing@su.se

OM BALTIC EYE

Baltic Eye är en del av Stockholms universitets Östersjöcentrum och fokuserar på vetenskaplig kommunikation.

Genom Baltic Eye samarbetar forskare och kommunikatörer för att utveckla och sprida kunskap som bidrar till ett friskare Östersjön.

Baltic Eye verkar för vetenskapligt grundade beslut och åtgärder, som syftar till att förbättra Östersjöns miljö.